

Dosarul nr. 3ra-143/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: D. Sîrbu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: V. Clima, E. Palanciuc, A. Malîi)

Î N C H E I E R E

15 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Sveatoslav Moldovan
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Mihail Calugher împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, intervenient accesoriu Ministerul Afacerilor Interne cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 2 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 26 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La 3 iulie 2018 Mihail Calugher a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 13 aprilie 2018 s-a adresat cu cerere Ministerului Afacerilor Interne prin care a solicitat efectuarea recalculării vechimii în muncă, cu includerea în ea a avantajelor două luni de vechime în muncă pentru o lună de serviciu, pentru perioada de activitate 18 octombrie 1985 - 18 mai 2001, exercitată în cadrul Izolatorului de Detenție Provizorie și Serviciul Escortă al Secției Management Operațional a Inspectoratului de Poliție Strășeni.

A menționat că prin certificatul eliberat de Inspectoratul de Poliție Strășeni nr. B-56 din 11 aprilie 2018, a fost informat că vechimea în muncă cu avantaje constituie 15 ani, 08 luni 17 zile, cu coeficientul (1:1) pentru perioada efectuată în cadrul Izolatorului de Detenție Provizorie. Totodată, a fost informat că, pentru numirea și calcularea pensiei, urmează să se adreseze la Casa Națională de Asigurări Sociale.

Astfel, la 10 mai 2018 a depus la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Strășeni cerere prin care a solicitat recalcularea pensiei începând cu 18 mai 2001, ținând cont de vechimea în muncă exercitată în cadrul Ministerului Afacerilor Interne și achitarea diferenței adăugate la majorarea pensiei din ziua pensionării.

Prin aceeași cerere, a solicitat să fie luate în considerație la recalcularea pensiei și indexațiile efectuate anual (luna aprilie a fiecărui an), din ziua pensionării.

Prin răspunsul nr. 4272 din 20 iunie 2018 a Casei Naționale de Asigurări Sociale, cererea a fost respinsă, din motiv că nu există temei de a satisface cerințele formulate.

A considerat că răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale este ilegal și urmează a fi anulat, invocând că la examinarea cererii autoritatea publică a interpretat eronat normele de drept material.

În drept, reclamantul și-a întemeiat acțiunea pe prevederile Legii cu privire la asigurarea cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23 iunie 1993 și ale Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

A solicitat anularea răspunsului nr. 4272 din 20 iunie 2018 al Casei Naționale de Asigurări Sociale și obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să efectueze recalcularea pensiei.

Prin încheierea protocolară din 22 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Ministerul Afacerilor Interne.

Prin hotărârea din 26 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă cererea de chemare în judecată. A fost anulat răspunsul nr. 4272 din 20 iunie 2018 emis de Casa Națională de Asigurări Sociale și a fost obligată Casa Națională de Asigurări Sociale să-i recalculeze lui Mihail Calugher cuantumul pensiei.

La 10 aprilie 2019, Casa Națională de Asigurări a declarat apel împotriva hotărârii din 26 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Prin decizia din 2 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 26 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel a reținut ca fiind întemeiată concluzia primei instanțe referitoare la temeinicia acțiunii, având în vedere că intimatului Mihail Calugher, nu i-a fost stabilit corect cuantumul soldei din care urma a-i fi stabilită pensia, din vina organului care a stabilit pensia și anume Ministerul Afacerilor Interne, circumstanță ce denotă temeinicia cerințelor înaintate.

Drept urmare, instanța de apel a reținut că Casa Națională de Asigurări Sociale neîntemeiat a refuzat intimatului în recalcularea pensiei solicitate, iar acesta are dreptul de a pretinde la achitarea diferenței de pensie neplătită pentru perioada precedentă, fără limită de timp.

Instanța de apel a conchis că prima instanță a dat o apreciere obiectivă probelor administrate, a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei și corect a aplicat normele de drept material și procedural, iar în consecință soluția de admitere a acțiunii este justă, fiind rezultată din aprecierea probelor cercetate în cadrul procesului de judecată în coraport cu normele de drept ce guvernează raportul juridic litigios.

La 15 noiembrie 2019 Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs împotriva deciziei din 2 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată și ilegală prin faptul că au fost încălcate și aplicate

eronat normele de drept material, precum și nu au fost constatate și elucidate pe deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei.

A declarat că în cazul intimatului, pensia pentru vechimea în muncă a fost stabilită la 18 mai 2001, iar Casa Națională de Asigurari Sociale a preluat dosarul de la Ministerul Afacerilor Interne în starea care a fost predat, fără a se implica în careva calcule și recalculări.

La fel, a enunțat că deoarece calculul vechimii în muncă - act administrativ individual, emis de către Ministerul Afacerilor Interne, a fost adus la cunoștința intimatului în data de 18 mai 2001, termenul de contestare al acestuia a expirat la 17 iunie 2001, iar în temeiul art. 140 din Codul administrativ, actul individual a obținut puterea lucrului decis și în prezent nu poate fi contestat nici pe cale prealabilă, nici prin acțiune în instanța competentă.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ, reține că prin Legea nr.116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În condițiile art. 257 alin. (1) al Codului administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 244 alin.(1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 2 octombrie 2019, fiind expediată recurentului la data de 4 noiembrie 2019 prin poșta electronică la adresa oficială de e-mail (f.d.124).

Astfel, recursul depus la 15 noiembrie 2019, este în termen.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) al Codului administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă rezultând din aceeași normă legală, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ va examina admisibilitatea cererii de recurs prin prisma prevederilor Codului de procedură civilă, având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Examinând temeiurile recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, în raport cu materialele cauzei civile, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

În conformitate cu art. 193, 195, 230, 258 alin. (3) Cod administrativ, art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție dispune:

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Nina Vascan